

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0112

Obecné pokyny pro rozpočet na rok 2027 - oddíl III

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. dubna 2026
o obecných pokynech pro přípravu rozpočtu na rok 2027 - oddíl III
- Komise (2025/2246(BUI))**

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 314 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie¹ (finanční nařízení),
- s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027², a na společné prohlášení, na němž se v této souvislosti dohodly Parlament, Rada a Komise³, i na související jednostranná prohlášení⁴,
- s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2022/2496 ze dne 15. prosince 2022, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027⁵,
- s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2024/765 ze dne 29. února 2024, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093,

¹ Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

² Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11 ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

³ Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 4.

⁴ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 252.

⁵ Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 11, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj>.

kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027⁶,

- s ohledem na svůj postoj ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 o navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. října 2023 o návrhu revize víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 27. února 2024 o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027¹⁰,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom¹¹,
- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 o systému vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2021)0570), který Komise předložila dne 22. prosince 2021, a na svůj postoj k tomuto návrhu ze dne 23. listopadu 2022¹²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. května 2023 o dopadu zvýšení výpůjčních nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení na rozpočet EU na rok 2024¹³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. května 2025 o přepracovaném dlouhodobém rozpočtu Unie v měnícím se světě¹⁴,
- s ohledem na povinnosti EU vyplývající z Pařížské dohody a na její závazky na základě globálního rámce pro biologickou rozmanitost

⁶ Úř. věst. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

⁷ Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.

⁸ Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 115.

⁹ Úř. věst. C, C/2024/1195, 23.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj>.

¹⁰ Úř. věst. C, C/2024/6751, 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj>.

¹¹ Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>.

¹² Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 162.

¹³ Úř. věst. C, C/2023/1084, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj>.

¹⁴ Úř. věst. C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj>.

z Kchun-mingu a Montrealu,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)¹⁵,
- s ohledem na zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu „Globální oteplení o 1,5 °C“ z roku 2018, „Změna klimatu a půda“ z roku 2022 a „Oceány a kryosféra v měnícím se klimatu“ z roku 2022,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie¹⁶ (nařízení o podmíněnosti),
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. prosince 2025 o provádění režimu podmíněnosti v oblasti právního státu¹⁷,
- s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů¹⁸,
- s ohledem na interinstitucionální vyhlášení evropského pilíře sociálních práv ze dne 13. prosince 2017¹⁹ a na své usnesení ze dne 19. ledna 2017²⁰ na toto téma, na akční plán Komise ze dne 4. března 2021 pro provádění evropského pilíře sociálních práv a na Portské prohlášení věnované sociálním otázkám, které bylo přijato členy Evropské rady v květnu 2021,
- s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2026²¹ a na společná prohlášení dohodnutá mezi Parlamentem, Radou a Komisí, jež jsou k němu připojena,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 17. února 2026 o rozpočtových pokynech pro rok 2027,
- s ohledem na článek 95 jednacího řádu,

¹⁵ Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

¹⁶ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>.

¹⁷ Přijaté texty, P10_TA(2025)0343.

¹⁸ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28 ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

¹⁹ Úř. věst. C 428, 13.12.2017, s. 10.

²⁰ Úř. věst. C 242, 10.7.2018, s. 24.

²¹ Přijaté texty, P10_TA(2025)0294.

- s ohledem na stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,
- s ohledem na dopisy Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro bezpečnost a obranu, Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin, Výboru pro veřejné zdraví, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro regionální rozvoj, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro kulturu a vzdělávání,
- s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A10-0044/2026),

Rozpočet na rok 2027: v posledním roce stávajícího VFR je nutné se soustředit na dosažení výsledků ve prospěch lidí, hospodářství a naší planety a na investice do konkurenceschopnosti

1. domnívá se, že v době hluboké geopolitické a institucionální nestability, bezpečnostních hrozeb, protekcionistických tlaků, ztráty konkurenceschopnosti, tlaku na rozpočet a společenských problémů hraje při plnění politiky Unie zásadní úlohu předvídatelný, propracovaný a účelný rozpočet EU zaměřený na potřeby občanů a na investice;
2. připomíná, že rozpočet EU by měl reagovat na rostoucí potřeby, zabezpečit prosperitu prostřednictvím větší konkurenceschopnosti, podporovat územní, hospodářskou a sociální soudržnost, vytvářet a chránit kvalitní pracovní místa a zajistit bezpečnostní a obranné kapacity; zdůrazňuje, že dosažení těchto cílů vyžaduje sociálně spravedlivou transformaci a že rozpočet Unie by měl podporovat opatření, která zajistí, aby nikdo nebyl opomenut, zejména posílením dlouhodobé konkurenceschopnosti EU, snížením strategických závislostí, odstraněním rozdílů v inovacích, urychlením zavádění čisté energie, uspokojením ekologické a digitální transformace, podporou globálních opatření v oblasti klimatu a bojem proti úbytku biologické rozmanitosti; je odhodlán zachovat soudržný a jednotný postoj, který odráží jím stanovené priority v jednotlivých oblastech politiky a institucionální zájmy, podporuje stěžejní programy a maximalizuje konkrétní přínosy pro všechny občany;
3. trvá na tom, že rozpočet EU je největším investičním nástrojem s přidanou hodnotou, který doplňuje rozpočet členských států a umožňuje tak EU vhodně reagovat na stávající mnohočetné výzvy a zároveň zajistit svým lidem a podnikům prosperitu a stabilitu;
4. připomíná, že rozpočet EU, navýšený o prostředky z nástroje NextGenerationEU (NGEU) a půjčky v rámci nástroje pro dočasnou podporu ke snížení rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci, trvale přispívá ke zmírnění dopadů závažných krizí, včetně hospodářského a sociálního dopadu pandemie COVID-19, a pomáhá EU reagovat na dopady ruské útočné války proti Ukrajině a řešit klimatickou krizi;

bere na vědomí závěry Evropského účetního dvora o poznatcích získaných při uplatňování nástroje NGEU, a to i pokud jde o sníženou odpovědnost a omezený dohled nad dodržováním pravidel a předpisů na úrovni EU; rovněž připomíná, že pokud jde o objem, strukturu a pravidla, rozpočet EU není dostatečně vybaven na to, aby neomezeně plnil svou úlohu při adaptaci na měnící se potřeby v oblasti vynakládání prostředků, výzvy a neustále nové priority, při reakci na otřesy a krize a při praktickém uplatňování zásady solidarity, včetně ochrany zaměstnanosti, snižování chudoby a nerovnosti a podpory přístupu k základním službám; odvolává se na svůj dlouhodobý postoj, že výdaje na financování nákladů NGEU nesmějí vést ke snížení počtu programů EU a jejich finančního plánování;

5. poukazuje na to, že rozpočet EU na rok 2027 bude sedmým a posledním rozpočtem spadajícím do víceletého finančního rámce (VFR); konstatuje, že bude fungovat jako most vedoucí k nadcházejícímu VFR na období 2028–2034, a proto je nutné zajistit kontinuitu řešení stávajících a budoucích výzev; je přesvědčen, že silný, efektivní a odpovědně sestavený rozpočet na rok 2027 orientovaný na budoucnost povede k upevnění pokroku, jehož bylo dosaženo ve stávajícím VFR, zejména prostřednictvím vyšší míry plnění a čerpání rozpočtu; domnívá se, že úspěšné plnění závazků v rámci stávajícího VFR zvýší důvěryhodnost Evropské unie a umožní, aby při uplatňování příštího VFR sledovala ještě náročnější cíle, aby byl zajištěn dlouhodobý, udržitelný a inkluzivní růst a odolnější hospodářství a společnost; domnívá se, že rozpočet na rok 2027, který je posledním rozpočtem v rámci stávajícího VFR, by měl klást silný důraz na účinné plnění a včasnou realizaci vyspělých projektů s velkým dopadem, aby přinesl hmatatelné výsledky pro občany a regiony; domnívá se také, že rozpočet na rok 2027 představuje rozhodující test finančního řízení EU, zejména z hlediska účinného omezení zbývajících závazků (RAL); trvá na tom, že Komise a rozpočtový orgán musí provádět komplexní hodnocení dopadu výdajů z rozpočtu EU a vytvořit tak pevný základ pro příští VFR, který bude založen na důkazech a zaměřen na účinné plnění a dosahování výsledků ve prospěch lidí a na výkonnost hospodářství, konkurenceschopnost a investice Unie a na evropské společnosti, zejména malé a střední podniky (MSP);
6. zdůrazňuje, že účinné čerpání výdajů Unie v posledním roce stávajícího VFR závisí nejen na dostatečném financování, ale také na dobré schopnosti provádění na vnitrostátní, regionální a místní úrovni; vyzdvihuje význam podpory profesionalizace, digitalizace a technických kapacit místních správních orgánů, zejména malých a středních, s cílem zlepšit kvalitu projektů, zajistit jejich včasnou realizaci a maximalizovat dopad investic financovaných Unií;

Upevnění evropského sociálního modelu, územní soudržnosti a bezpečnosti, ochrana základních hodnot a podpora prosperity

7. poukazuje na zásadní úlohu politiky soudržnosti jako investičního nástroje na podporu udržitelnosti a vzestupné sociální a územní konvergence, která je klíčovým pilířem konkurenceschopnosti EU; opětovně zdůrazňuje, že přidaná hodnota politiky soudržnosti závisí na jejím účinném, inkluzivním a včasném provádění založeném na principu posíleného partnerství; je si vědom toho, že stávající hospodářská, sociální a geopolitická situace vytváří omezení pro fondy politiky soudržnosti; vyzývá k poskytnutí odpovídajících finančních prostředků na řešení těchto otázek, zajištění udržitelnosti a zlepšení kvality života lidí ve všech regionech, posílení konkurenceschopnosti a inovací v EU a regionech a řešení demografických výzev, což přispěje k dlouhodobému růstu, odolnosti a blahobytu EU;
8. žádá, aby rozpočet na rok 2027 podporoval vyšší investice do kritické infrastruktury, včetně dopravních sítí, digitální konektivity a energetických systémů, s cílenou podporou méně rozvinutých, ostrovních a vzdálených regionů, s cílem snižovat nerovnost, posílit hospodářskou a sociální soudržnost a investovat do strategických oblastí celoevropského významu; zdůrazňuje, že modernizovaná politika soudržnosti se musí opírat o decentralizovaný přístup víceúrovňové správy a zásadu sdíleného řízení a partnerství, do nichž budou plně zapojeny místní a regionální orgány; zdůrazňuje, že financování musí zajistit, aby zdroje směřovaly tam, kde nejvíce poslouží ke snížení regionálních rozdílů, a aby byly zaměřeny na výsledky, hospodářskou přidanou hodnotu a subsidiaritu;
9. připomíná, že podle článku 349 SFEU je EU povinna zavést zvláštní opatření pro nejvzdálenější regiony jiné než horské oblasti s výraznými přírodními omezeními; zdůrazňuje proto, že je třeba tyto regiony nadále cíleně podporovat, a to i prostřednictvím posíleného programu speciálně zaměřeného na odlehlost a ostrovní charakter (POSEI);
10. připomíná, že je třeba zajistit, aby trh práce obstál i v budoucnu, a řešit nedostatek dovedností, problém odlivu mozků a nesoulad mezi potřebami společnosti a dovednostmi, jakož i demografické tlaky a omezený přístup k příležitostem, a to zejména prostřednictvím cílených opatření ke snížení nerovností a na podporu zranitelných skupin, včetně osob se zdravotním postižením a osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením; vyzývá k iniciativám a investicím zaměřeným na podporu spravedlivých pracovních podmínek a účinných strategií pro udržení pracovníků s cílem řešit strukturální krize pracovních sil a předcházet systémovým nedostatkům v členských státech, zejména ve zdravotnictví a v sociálním odvětví; zdůrazňuje, že kompetence v oblasti mnohojazyčnosti představují klíčový faktor umožňující mobilitu pracovních sil, přeshraniční spolupráci a konkurenceschopnost hospodářství EU; domnívá se, že má-li být pracovní síla EU i v budoucnu konkurenceschopná a má-li být uskutečněna sociálně

spravedlivá transformace, je nezbytné určit klíčové oblasti pro odbornou přípravu a rekvalifikaci, a to i mladých lidí, zajistit koordinovaný a ambiciózní přístup k řešení nedostatků v oblasti dovedností a významnou podporu při rozšiřování MSP s cílem expandovat na globální trhy;

11. je si vědom toho, že technologie a umělá inteligence vedou k rychlé změně pracovního prostředí; poukazuje na potenciál patřičně regulovaných technologií umělé inteligence orientovaných na člověka pro hospodářský růst a zlepšení života občanů a poukazuje na to, že je nutné usilovat o zajištění úspěšné a adaptabilní pracovní síly; v této souvislosti vyzývá k posílení závazků v rámci položky Zaměstnanost a sociální inovace a k zajištění součinnosti a doplňkovosti mezi fondy EU;
12. zdůrazňuje, že základním kamenem sociální soudržnosti a hospodářské stability jsou odolné systémy zdravotní péče; vyzývá k tomu, aby rozpočet na rok 2027 podporoval silné a udržitelné systémy veřejného zdravotnictví a prosazoval rovný přístup ke kvalitním zdravotnickým službám ve všech regionech; je znepokojen rychle se zhoršující situací v oblasti duševního zdraví v Evropě, zejména mezi mladými lidmi; vyzývá Komisi, aby v rozpočtu na rok 2027 byla opatření v oblasti duševního zdraví jednou z priorit;
13. zdůrazňuje význam programu EU4Health jako základního kamene pro budování silnější evropské zdravotní unie a klastru „Zdraví“ programu Horizont Evropa pro urychlení přechodu od péče k prevenci a pro plné uplatňování přístupu „jedno zdraví“, tedy principu, že zdraví lidí je neoddělitelně spjato se zdravím zvířat a s životním prostředím; opakuje, že v rámci programu EU4Health je třeba vyčlenit dostatečné rozpočtové prostředky na podporu opatření v oblastech, jako je genderový aspekt zdraví, sexuální a reprodukční zdraví, přístup k včasné, kvalitní a cenově dostupné zdravotní péči a kvalita služeb;
14. vyzdvihuje klíčovou úlohu podpory a posilování umělecké a kulturní spolupráce na evropské úrovni prostřednictvím odpovídajícího financování programu Kreativní Evropa; zdůrazňuje, že v rámci celkového rozpočtu EU by měl být program Kreativní Evropa považován za strategickou investici; poukazuje na to, že poptávka zdaleka přesahuje finanční kapacitu programu;
15. zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat evropsky pilíř sociálních práv, a poukazuje na zásadní úlohu rozpočtu EU v podpoře iniciativ zaměřených na prohloubení sociálního dialogu a posílení organizací pracovníků;
16. připomíná, že rodiny, zejména pečující-li o děti nebo závislé osoby, se potýkají s nedostatkem financí a s břemenem vysokých výdajů; zdůrazňuje, že jim musí být věnována zvláštní pozornost v rámci

příslušných prvků rozpočtu EU a priorit evropského pilíře sociálních práv; domnívá se, že s ohledem na rostoucí životní náklady a jejich velmi významné dopady na životy lidí, zejména těch nejzranitelnějších, včetně dětí, je nezbytné, aby rozpočet na rok 2027 poskytl členským státům veškerou možnou podporu, a to i prostřednictvím Evropského sociálního fondu plus a souvisejících nástrojů EU, s cílem řešit tyto výzvy;

17. opakuje, že podle čl. 34 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie „Unie uznává a respektuje právo na sociální pomoc a pomoc v oblasti bydlení, jejichž cílem je zajistit důstojnou existenci pro všechny, kdo nemají dostatečné prostředky“; připomíná, že přístup k důstojnému, udržitelnému a cenově přijatelnému bydlení by neměl podléhat tržním praktikám narušujícím hospodářskou soutěž; je hluboce znepokojen tím, že dostupnost důstojného bydlení za přijatelnou cenu se v Evropě prudce snižuje, což vede ke stále palčivějšímu nedostatku bydlení a k tomu, že stále více Evropanů se potýká s bezdomovectvím; zdůrazňuje, že tento problém se nejvíce dotýká mimo jiné mladých lidí; varuje, že nedostatek cenově dostupného bydlení vytváří prostorovou segregaci, která tlačí klíčové pracovníky, zejména v odvětví zdravotnictví, péče a vzdělávání, dále od pracovišť, čímž prohlubuje nedostatek pracovních sil a oslabuje odolnost veřejných služeb;
18. vyzývá k bezodkladnému vyčlenění finančních prostředků v roce 2027, které v boji proti krizi bydlení přinesou hmatatelné výsledky; dále zdůrazňuje, že je důležité snížit administrativní zátěž a zvýšit efektivitu povolování s cílem uvolnit soukromý kapitál a urychlit výstavbu a renovace; zdůrazňuje, že je důležité účinně využívat stávající nástroje financování EU na rozšíření cenově dostupného, důstojného a udržitelného bydlení a zlepšení kvality a energetické účinnosti stávajícího bytového fondu prostřednictvím renovací v souladu s Evropským plánem dostupného bydlení a v plném souladu se zásadou subsidiarity; zdůrazňuje, že veřejné investice samy o sobě krizi nevyřeší a že je nezbytné poskytovat pobídky pro soukromé investice, aby veřejné prostředky doplnily; vybízí k výměně osvědčených postupů na podporu členských států při zlepšování přístupu k bydlení, zejména pro zranitelné skupiny;
19. připomíná, že rozpočet EU hraje významnou úlohu v prosazování evropských hodnot zakotvených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a v podpoře klíčových zásad demokracie, právního státu, solidarity, inkluзивity, spravedlnosti, zákazu diskriminace a rovnosti, včetně genderové rovnosti; zdůrazňuje, že programy EU, jako je Erasmus+, Evropský sbor solidarity a Kreativní Evropa, významně přispívají k prosazování těchto hodnot tím, že podporují začleňování, mezikulturní dialog, kulturní rozmanitost, aktivní občanství a pocit evropské sounáležitosti; znovu konstatuje, že program Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV) hraje zásadní úlohu v prosazování evropských hodnot a práv občanů, jakož i v zajišťování otevřeného,

demokratické, rovné a inkluzivní společnosti, která je založena na zásadách právního státu; zdůrazňuje úlohu tohoto programu v podpoře aktivní občanské angažovanosti, budování odolných společností, zvyšování povědomí o dezinformacích a boji proti úpadku demokracie; vyzývá Komisi, aby zajistila rychlé, úplné a řádné provádění a důsledné prosazování aktu o digitálních službách²², aktu o digitálním trhu²³ a aktu o umělé inteligenci²⁴, mimo jiné přidělením odpovídajících finančních prostředků a pracovníků odpovědným útvarům Komise; znovu poukazuje na význam složek Daphne a Rovnost a práva, které jsou součástí uvedeného programu, a zdůrazňuje, že by měly být vyčleněny nezbytné zdroje na boj proti všem formám diskriminace a všem formám násilí;

20. trvá na ambiciózním rozpočtu programu Erasmus+ na rok 2027, který se ukazuje jako vysoce efektivní při rozšiřování vzdělávání a odborné přípravy v celé EU, při podpoře nových pracovních příležitostí, dovedností, účasti mladých lidí a rovných příležitostí, což posiluje dlouhodobou konkurenceschopnost EU; připomíná, že Komise je povinna zavést pro osoby s omezenými příležitostmi opatření finanční podpory, a žádá, aby byly granty programu Erasmus+ upraveny tak, aby zohledňovaly vyšší inflaci a životní náklady;
21. zdůrazňuje potřebu dodatečného financování programu Evropský sbor solidarity, který má prokazatelné výsledky z hlediska posilování sociální soudržnosti, mezikulturního porozumění a zapojení komunit;
22. opakuje, že by měly být vyčleněny odpovídající zdroje na boj proti genderově podmíněnému násilí a na podporu služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, organizací hájících práva žen a iniciativ a subjektů EU prosazujících skutečnou rovnost mezi lidmi bez ohledu na jejich pohlaví, věk, sexuální orientaci nebo rasu; poukazuje v této souvislosti na sdělení Komise ze dne 26. února 2026

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) (Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2025 o evropské občanské iniciativě „My Voice, My Choice“;

23. vyzývá Komisi, aby zvýšila podporu EU v oblasti ochrany občanů, menšin a náboženských komunit a veřejných prostor před teroristickými hrozbami, boje proti extremismu, radikalizaci a teroristickému obsahu, a to i na internetu, a potírání nenávistných verbálních projevů, antisemitismu, nenávisti vůči křesťanům a muslimům a rasismu, jež se rozmohly v Evropě a ve světě; vyjadřuje politování nad rostoucím počtem trestných činů z nenávisti namířených proti křesťanům a jiným náboženským komunitám; připomíná, že Evropský parlament ve svých výročních zprávách o udělení absolutoria opakovaně vyjadřuje obavy a očekávání, pokud jde o využívání finančních prostředků EU v oblasti vzdělávání, a zdůrazňuje, že finanční pomoc EU musí být podmíněna plným dodržováním hodnot zakotvených v článku 2 SEU; připomíná, že prostřednictvím Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života přijaté v roce 2021 se Komise zavázala podporovat vytvoření participativního evropského památníku holokaustu v Bruselu, který bude doplněn uměleckými díly v hlavních městech EU; vyzývá Komisi, aby vynaložila veškeré úsilí na splnění tohoto závazku do konce stávajícího VFR;
24. poukazuje na hodnotnou činnost probíhající v rámci složky Hodnoty Unie programu CERV, z něhož je mimo jiné poskytováno přímé financování organizacím občanské společnosti coby klíčovými aktéry dynamických demokratických společností, přičemž a který přispívá k demokratické odolnosti; zdůrazňuje, že občané představují jádro evropské demokracie a že organizace občanské společnosti, které prosazují vůli a zájmy občanů, jsou důležitou součástí evropské demokracie; připomíná svůj postoj vyjádřený v usnesení ze dne 7. května 2025, že výrazná podpora občanské společnosti „naprosto nezbytn[á] pro kultivování aktivního prostoru pro občanskou společnost, zajištění odpovědnosti a transparentnosti a poskytování informací tvůrcům politik o osvědčených postupech z praxe“; poukazuje v tomto ohledu na význam všech programů EU a navýšeného financování z hlediska podpory skutečné angažovanosti občanské společnosti, zejména v situaci, kdy dochází k omezení jejího financování ze strany mezinárodních partnerů EU; poukazuje na to, že demokratické procesy Unie jsou rostoucí měrou ohroženy dezinformacemi a zahraničními manipulacemi s informacemi; zdůrazňuje navíc, že podpora investigativní žurnalistiky na základě dostatečných zdrojů je strategickou investicí do demokracie, transparentnosti a sociální spravedlnosti; zdůrazňuje rovněž, že je třeba posílit mediální gramotnost a iniciativy v oblasti ověřování faktů; poukazuje dále na to, že přiměřeně financovaná opatření proti dezinformacím, zahraniční manipulaci s informacemi a zahraničnímu vměšování představují strategickou investicí do demokratické odolnosti a důvěry veřejnosti;

25. připomíná, že pro pokračování a posílení humanitární mise Výboru pro pohřešované osoby na Kypru a pro podporu Technického výboru pro kulturní dědictví složeného ze zástupců obou komunit je důležitá příslušná položka rozpočtu EU;
26. zdůrazňuje, že migrační a azylová politika EU se musí opírat o solidaritu a sdílenou odpovědnost v plném souladu s povinnostmi vyplývajícími z vnitrostátního, unijního a mezinárodního práva a musí být zajistit řádné provádění paktu o azylu a migraci v plném souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv; zdůrazňuje, že faktorem, který rozhodne o tom, zda se budeme schopni vyrovnávat s neustále se proměňujícími výzvami, včetně nelegální migrace, převaděčství migrantů a obchodování s nimi a také jejich účelového využívání, a zajistit efektivní relokační migrantů a jejich bezpečné a důstojné přijímání a účinnou a udržitelnou integraci do společnosti, bude dostupnost adekvátního financování; domnívá se, že Azylový, migrační a integrační fond a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (BMVI) hrají v této souvislosti ústřední úlohu a musí mít zajištěn soustavný přísun finančních prostředků; zdůrazňuje, že členským státům s vnější hranicí by měly být přiděleny adekvátní finanční prostředky; zdůrazňuje, že je třeba lépe chránit jednotlivce tím, že se zabrání obchodování s lidmi, a poskytovat větší podporu prohlubování přeshraniční spolupráce mezi členskými státy a spolupráce mezi členskými státy a Unii v boji proti terorismu, organizovanému zločinu, pašování drog a zločineckým sítím, zejména těm, které jsou zapojeny do převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, s cílem posílit vymáhání práva a reakci justice na tyto zločinecké sítě a podporovat členské státy, které čelí hybridním hrozbám, zejména účelovému využívání migrantů na hranicích Unie, jak je definováno v nařízení o řešení krizových situací²⁵;
27. podotýká, že základním kamenem komplexní migrační politiky je zvýšení finančních prostředků na ochranu hranic, jak je stanoveno v příloze III nařízení BMVI²⁶, pokud chceme zachovat volný pohyb osob v rámci EU a řešit proměňující se výzvy v oblasti migrace a bezpečnosti; znovu potvrzuje, že je nesmírně důležité implementovat pakt o azylu a migraci, včetně úkolů Fondu pro integrovanou správu hranic a BMVI při ochraně vnějších hranic EU; znovu potvrzuje, že dohody o spolupráci s třetími zeměmi v oblasti

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1359 ze dne 14. května 2024 o řešení krizových situací a situací zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu a o změně nařízení (EU) 2021/1147 (Úř. věst. L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 ze dne 7. července 2021, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj>).

migrace a azylového řízení uzavřené v plném souladu s mezinárodním právem a Listinou základních práv EU mohou přispět k prevenci a potírání nelegální migrace, k boji proti převaděčství a organizovanému zločinu a ke zvýšení bezpečnosti hranic; připomíná, že pro všechny agentury působící v oblasti bezpečnosti, spravedlnosti, prosazování práva, azylu a migrace, jakož i správy hranic je nezbytné zajistit odpovídající financování, personální zajištění a odbornou přípravu;

28. je znepokojen eskalací konfliktu na Blízkém východě a jeho dopadem na nejbližší region i celý svět; poukazuje na to, že prodlužování, zintenzivnění a rozšiřování konfliktu by mohlo mít pro Evropu a její obyvatele závažné hospodářské, bezpečnostní a humanitární důsledky, jakož i důsledky v oblasti dodávek energie; vyzývá Komisi k zajištění toho, aby rozpočet EU na rok 2027 byl vzhledem k nedávným událostem připraven reagovat na aktuální i budoucí vývoj v regionu;
29. připomíná, že právní stát je jednou ze základních hodnot EU a že jeho dodržování je nezbytným předpokladem řádného finančního řízení a efektivního využívání finančních prostředků EU; zdůrazňuje, že je to nezbytné pro zachování důvěry občanů v Unii a pro to, aby finanční prostředky EU měly ve všech členských státech hmatatelný přínos; připomíná, že klíčovým nástrojem ochrany finančních zájmů EU před porušováním zásad právního státu je nařízení o podmíněnosti; zdůrazňuje, že oslabování nezávislosti a nestrannosti veřejné správy, přílišná koncentrace při zadávání veřejných zakázek a útoky na soudní systém představují systémová rizika pro právní stát, která ohrožují řádné finanční řízení; připomíná, že členské státy, na které se vztahují opatření podle nařízení o podmíněnosti, mají povinnost i nadále dodržovat veškeré závazky vůči příjemcům a konečným příjemcům; vyzývá Komisi, aby podnikla veškeré kroky na ochranu oprávněných zájmů konečných příjemců a aby zajistila, že koneční příjemci budou moci i nadále využívat finanční prostředky EU; zdůrazňuje, že uplatňování nařízení o podmíněnosti nesmí být oslabeno žádnými opatřeními;
30. zdůrazňuje, že podmíněnost dodržováním zásad právního státu je základním principem, který se musí bez výjimky vztahovat na všechny fondy EU, včetně nástrojů založených na výkonnosti, jakož i na financování poskytované podle článku 122 SFEU, aby žádné výdaje EU neunikly účinné kontrole; vyzývá Komisi k důslednému uplatňování této zásady u všech finančních toků EU; trvá na tom, že opatření nezbytná pro uvolnění finančních prostředků EU, definovaná v příslušných rozhodnutích přijatých podle nařízení

o společných ustanoveních²⁷, nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost²⁸ a nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, musejí být posuzována společně jako jeden ucelený soubor a že žádné platby nesmí proběhnout, dokud přetrvávají nedostatky, ani nesmí být výsledkem politických jednání; zdůrazňuje, že veškerá rozhodnutí o úplném nebo částečném pozastavení financování EU musí být založena na jasných, objektivních a transparentních kritériích a postupech; připomíná svůj postoj, že by nemělo být možné, aby se finanční prostředky, jejichž vyplácení bylo v souladu s nařízením o podmíněnosti nebo z důvodu neplnění horizontálních základních podmínek pozastaveno, použily v případě upravených programů nebo k převodu na jiné programy; trvá na tom, že rozhodnutí o použití finančních prostředků, u nichž bylo zrušeno přidělení na závazky a které byly zmrazeny z důvodu porušení zásad právního státu, je výsadou rozpočtového orgánu v rámci ročního rozpočtového procesu a nemělo by být ponecháno na uvážení Komise; důrazně trvá na tom, že Evropský parlament má právo na plnou transparentnost a sledovatelnost finančních prostředků EU; důrazně opakuje svou výzvu k vytvoření jednotného, integrovaného a interoperabilního informačního systému pro sledování finančních toků;

Vytváření hospodářských příležitostí s ohledem na strategické výzvy

31. poukazuje na klíčovou úlohu rozpočtu EU při plnění Zelené dohody pro Evropu, úspěšné dosažení digitální transformace, přispívání k cílům Kompasu konkurenceschopnosti a posilování hospodářské a průmyslové suverenity Unie, o níž hovoří Draghiho i Lettova zpráva²⁹, zejména pokud jde o zjednodušení správních postupů a odstranění zbytečné administrativní zátěže; opakovaně poukazuje na to, že Unie přijala závazek dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, a to podporou investic v oblastech, jako je energetická

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

²⁹ Draghi, M.: The future of European competitiveness, 2024; Letta, E., Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens, 2024.

účinnost, energie z obnovitelných zdrojů a odolné elektrické sítě, přeshraniční mobilita, oběhové hospodářství, ochrana biologické rozmanitosti, digitální inovace a umělá inteligence a inteligentní energetická infrastruktura; vyzývá k vytvoření vhodných programů v oblasti rozšiřování dovedností a rekvalifikace pracovníků, zejména v regionech, které jsou závislé na průmyslových odvětvích produkujících velké množství uhlíkových emisí, a k podpoře MSP upravené na míru, která by zajistila spravedlivou transformaci, konkurenceschopnost průmyslu a kvalitní pracovní místa;

32. dále vyzývá k tomu, aby bylo poskytnuto dostatečné financování na výzkum, inovace a zavádění technologií, zejména v oblastech strategického významu, aby se zajistilo, že EU bude tvářit v tvář globálním výzvám, zvrátům a volatilitě i nadále agilní a soběstačná a bude schopna posílit svou pozici globálního lídra a snížit svou strategickou závislost v různých oblastech; poukazuje na to, že pokud jde o využívání plného potenciálu přeshraničního rozměru EU, usnadňování rozvoje začínajících a rychle se rozvíjejících podniků, snižování byrokratických překážek, zjednodušování postupů podávání žádostí a zlepšování přístupu k financování, hraje důležitou úlohu jak program InvestEU prostřednictvím svých rozpočtových záruk a poradenských služeb, tak i složka MSP Programu pro jednotný trh a další nástroje; domnívá se, že je nezbytné, aby investice přispívaly k posílení evropských hodnotových řetězců a rozvoji průmyslových kapacit a aby snižováním závislosti na třetích zemích posilovaly strategickou autonomii Unie;
33. připomíná úlohu kosmického programu EU při zvyšování strategické bezpečnosti Unie prostřednictvím celé škály civilních a vojenských aplikací; zdůrazňuje, že silné evropské kosmické odvětví má zásadní význam pro evropskou bezpečnost, otevřenou strategickou autonomii, bezpečnou konektivitu, ochranu kritické infrastruktury a pokrok v oblasti souběžné ekologické a digitální transformace, a je proto nutné, aby mu byly poskytnuty dostatečné zdroje;
34. zdůrazňuje, že rozpočet EU na rok 2027 musí být motorem pro dokončení skutečné energetické unie, a to tak, že poskytne chybějící prostředky ve výši 660 miliard EUR ročně na investice do energetiky, zejména propojení energetických soustav a do strategických technologií, a zajistí, že odklon od ruských fosilních paliv vyústí ve vedoucí postavení v tomto odvětví, hospodářskou odolnost, strategickou autonomii, zejména v oblasti kritických surovin, a vytváření pracovních míst; zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit řádné fungování a hlubší integraci evropských trhů s energií prostřednictvím modernizace přeshraniční infrastruktury; vyzývá k tomu k soustavným investicím do kritické infrastruktury, nízkouhlíkových a obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti a k přizpůsobení evropské infrastruktury budoucí poptávce po energii, snižování závislosti a dosažené otevřené strategické autonomie a energetické bezpečnosti;

35. připomíná ústřední strategický význam společné zemědělské politiky (SZP) a společné rybářské politiky při plnění klíčových priorit EU, jako je zajištění udržitelného zásobování vysoce kvalitními potravinami a zabezpečení potravin a výživy, což představuje zásadní složku strategické autonomie a geopolitické stability; poukazuje na to, že SZP hraje ústřední úlohu při zajišťování spravedlivého příjmu pro zemědělce, produktivního, konkurenceschopného a udržitelného zemědělského odvětví, sociálního začleňování, odolnosti vůči změně klimatu a ochrany biologické rozmanitosti a při podpoře dynamických venkovských komunit; požaduje, aby byly poskytnuty adekvátní zdroje, které zemědělcům a osobám působícím v odvětví rybolovu pomohou vyrovnat se s dopadem inflace, administrativní zátěže, vysokých nákladů na pohonné hmoty, změn na světovém trhu s potravinami a nepříznivých klimatických jevů; vyzývá Komisi, aby omezila byrokracii; zdůrazňuje, že je třeba pomáhat začínajícím a mladým zemědělcům, aby se podpořila generační obměna, a věnovat cílenou pozornost drobným zemědělským a rybářským podnikům; zdůrazňuje, že je třeba zohlednit zvláštní potřeby zemědělců v členských státech, které se nacházejí v přední linii, zejména pokud mají společnou pozemní hranici s Ukrajinou, Ruskou federací nebo Běloruskem; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zajistit spravedlivé rozdělování přímých plateb SZP, co mimo jiné vyžaduje, aby byly odstraněny rozdíly mezi jednotlivými členskými státy v úrovni podpory a v přístupu k opatřením; zdůrazňuje, že v souladu se zásadou spravedlivé transformace by nikdo neměl být opomenut a náležitá pozornost by měla být věnována místním komunitám, zemědělcům a rybářům;
36. zdůrazňuje, že EU by měla poskytovat dostatečné finanční prostředky na nově vznikající nástroje v modré ekonomice a na Evropský pakt pro oceány, nikoli však na úkor stávajícího rybolovu; poukazuje na strategicky významnou úlohu rybářství a akvakultury a na to, že tato odvětví je nutné přiměřeně finančně podporovat; uznává, že společná rybářská politika přispívá ke stabilnímu příjmu rybářů a k jejich dlouhodobé perspektivě, neboť pomáhá chránit udržitelné mořské ekosystémy, které jsou základem konkurenceschopnosti tohoto odvětví; požaduje, aby byla zvláštní pozornost věnována rybářskému loďstvu EU s cílem zlepšit bezpečnost a ochranu, což mimo jiné vyžaduje zásah proti nezákonnému rybolovu, zlepšení pracovních podmínek, energetické účinnosti a udržitelnosti a vytvoření podmínek pro modernizaci loďstva Unie a generační obměnu;
37. zdůrazňuje, že je naprosto nezbytné zachovat spravedlivé životní a pracovní podmínky zemědělců a pracovníků v zemědělství a odvětví rybolovu a akvakultury; poukazuje na to, že je velmi důležité více dodržovat hlavní pracovní normy EU, jako jsou spravedlivé mzdy a bezpečné pracovní podmínky, a žádá, aby byly na důslednější dodržování této zásady uvolněny dostatečné prostředky;

38. je hluboce znepokojen dopady změny klimatu a krize biologické rozmanitosti v Evropě i na celém světě; zdůrazňuje, že cena za nečinnost bude mnohem vyšší než investiční potřeby, mimo jiné do zmírňování změny klimatu, adaptačních opatření a udržitelného hospodaření s vodou; zdůrazňuje, že investice do opatření v oblasti klimatu by měly rovněž přispívat ke konkurenceschopnosti a strategické autonomii EU; poukazuje proto na konstruktivní úlohu Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (program LIFE); poukazuje na to, že program LIFE má přeshraniční povahu a podléhá přímému řízení ze strany Komise, což jsou zásadní faktory, které zaručují předvídatelnost financování pro konečné příjemce a úspěšné provádění projektů; vyzývá proto k tomu, aby rozpočet na rok 2027 zahrnoval ambiciózní financování programu LIFE s cílem urychlit přechod k udržitelnému, klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství se zaměřením na projekty, které přinášejí jasnou přidanou hodnotu, a zabránit zdvojování úsilí členských států;
39. poukazuje na úlohu EU coby centra zajišťujícího koordinaci a větší připravenost členských států a jejich schopnost okamžitě reagovat na rozsáhlé mimořádné situace se závažnými důsledky; vyzývá k tomu, aby byly na mechanismus civilní ochrany Unie, včetně kapacit v rámci programu rescEU, poskytnuty dostatečné finanční prostředky, aby bylo možné rychle a účinně poskytnout podporu členským státům v krizové situaci, kterou nejsou schopny samy zvládnout; bere na vědomí, že Fond solidarity EU ani žádný jiný fond nemůže sám o sobě plně kompenzovat stále častější a závažnější extrémní povětrnostní jevy způsobené změnou klimatu, a to dnes ani v budoucnu; zdůrazňuje, že je třeba investovat do opatření v oblasti připravenosti, prevence a adaptace a upřednostňovat je, přičemž je třeba upřednostňovat řešení inspirovaná přírodou;
40. vyzývá k tomu, aby rozpočet na rok 2027 obsahoval více prostředků na veřejné investice do dopravní infrastruktury, meziregionálních dopravních sítí a podpory veřejné dopravy a udržitelné mobility s cílem zlepšit propojení v rámci EU, podpořit udržitelnou mobilitu a posílit územní soudržnost;
41. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné posílit integraci a schopnosti v oblasti bezpečnosti a obrany, včetně hybridních a konvenčních vojenských kapacit, spolu se silnou civilní připraveností, která má zásadní význam pro zajištění evropského odstrašování, obrany, synergií a strategické autonomie a pro posílení úlohy EU jako globálního aktéra; poukazuje na to, že rozpočet EU je nejefektivnějším nástrojem pro sdružování zdrojů, harmonizaci vnitrostátních opatření a optimalizaci veřejných výdajů, díky čemuž lze dosahovat značných úspor nákladů a zamezit zdvojování činností, aby bylo možné vytvořit skutečnou evropskou obrannou unii založenou na schopnostech a lépe se připravit a reagovat na aktuální válečné strategie, bezprecedentní geopolitické výzvy a hybridní hrozby, přičemž je také třeba uznat závazek jednotlivých členských

států zachovávat neutralitu; poukazuje na zásadní úlohu společných investic, výzkumu a vývoje a digitalizace v obranné výrobě a mechanismu zadávání veřejných zakázek; připomíná, že je důležité investovat do vybavení dvojího užití a rozvíjet je, a zvláště posilovat vojenskou mobilitu EU, pokud jde o financování dopravní infrastruktury dvojího užití podél prioritních os; upozorňuje zejména na to, že je nutné adekvátně finančně podpořit členské státy s vnějšími hranicemi EU, a přitom zohlednit konkrétní geopolitické, bezpečnostní a operační problémy, s nimiž se jednotlivé členské státy podél vnějších hranic EU potýkají, zejména členské státy s pozemními hranicemi s Ukrajinou, Ruskem či Běloruskem, a stejně tak i země, které se zabývají problémem stínových flotil; zdůrazňuje, že touto podporou by mělo být dosaženo toho, aby tyto členské státy měly nezbytné zdroje k posílení ochrany kritické infrastruktury a údržbě zařízení a instalací a byly schopny vyrovnat se zvýšenými potřebami v oblasti obrany a bezpečnosti a chránit vnější hranice EU, včetně nezbytné fyzické pohraniční infrastruktury, bude-li to potřebné a řádně odůvodněné; upozorňuje, že zapojení subjektů ze třetích zemí do akcí financovaných z rozpočtu EU, zejména v oblastech, jako jsou kritické technologie, obrana a vesmír, by mělo podléhat určitým podmínkám, aby byla zajištěna ochrana životně důležitých obranných a bezpečnostních zájmů všech členských států; konstatuje, že většina evropských obranných a bezpečnostních opatření, zejména jaderné odstrašování, se dosud vždy opírala o strukturu NATO;

42. vyzývá ke zřízení evropských center pro námořní bezpečnost a obranu v Černém moři, Severním moři, Baltském moři a Středozemním moři v reakci na útočnou válku Ruska proti Ukrajině a geopolitický vývoj ve Středomoří a Arktidě; zdůrazňuje, že tato centra by měla zlepšit dostupnost údajů o situaci na moři, umožnit monitorování v reálném čase „z vesmíru až na mořské dno“ a posílit kapacity včasného varování a reakce s cílem reagovat na zvýšené hrozby ze strany ruské stínové flotily a zároveň zajistit bezpečnost obchodních tras;
43. připomíná, že členské státy v přední linii, zejména pokud mají pozemní hranici s Ukrajinou, Ruskou federací nebo Běloruskem v pobaltském regionu, a členské státy ve východní Evropě a zranitelná hospodářská odvětví, jako je zemědělství, infrastruktura a vojenská mobilita, jsou i nadále vystaveny důsledkům války na Ukrajině; zdůrazňuje, že v pohraničních regionech by kromě bezpečnostních potřeb měla být prioritou také opatření na zmírňování hospodářských a sociálních dopadů a posílení odolnosti, aby se zajistila vyvážená reakce v duchu solidarity, včetně cílené podpory postižených obyvatel a pohraničních obcí, jejichž služby a ekonomiky čelí dodatečnému tlaku, mimo jiné i v důsledku demografického tlaku a nedostatku pracovních sil, přičemž by se mělo vycházet ze zkušeností získaných s nástroji pro rychlou reakci a přizpůsobení; žádá, aby rozpočet na rok 2027 poskytl na tyto účely

odpovídající finanční prostředky a zajistil kontinuitu podpory v rámci stávajícího VFR a usnadnil včasné provádění vyspělých projektů v příštím dlouhodobém rozpočtu;

Globální Evropa: jednat dnes znamená připravit se na zítřek

44. zdůrazňuje, že vzhledem k vývoji geopolitické situace, která se vyznačuje změnou kurzu politiky USA, válkou Ruska proti Ukrajině a eskalujícími konflikty po celém světě, je naléhavě nutné, aby EU posílila společnou zahraniční politiku a svůj globální vliv; upozorňuje na to, že EU na to musí v rozpočtu na rok 2027 zajistit odpovídající finanční prostředky a zdroje, které jí umožní účinně řešit otázky ve svém sousedství i mimo něj; připomíná význam aktualizovaného Strategického kompasu a klíčovou diplomatickou úlohu evropské strategie Global Gateway; zdůrazňuje odpovědnost EU za aktivní podporu demokratických aktérů, organizací občanské společnosti a demokratických institucí v partnerských zemích, zejména v regionech, které čelí úpadku demokracie;
45. zdůrazňuje, že je důležité posílit úlohu EU jako hlavního humanitárního aktéra, a žádá adekvátní financování programu humanitární pomoci, aby bylo možné řešit krize v regionech postižených vleklými konflikty, vysídlováním, nedostatkem potravin a přírodními katastrofami; zdůrazňuje, že tato pomoc je mimořádně naléhavá vzhledem k náhlému snížení mezinárodní pomoci jiných velkých dárců, přičemž si uvědomuje, že Unie nemůže převzít tuto odpovědnost sama; vítá úsilí Komise o zajištění toho, aby financování vnější činnosti EU bylo v souladu se strategickými prioritami a hodnotami Unie; vyzývá Komisi, aby zajistila podstatné navýšení finančních prostředků na programy EU v oblasti rozvoje, humanitární pomoci a podpory lidských práv; zdůrazňuje, že EU potřebuje dostatečné zdroje, aby mohla dlouhodobě investovat do budování globálních partnerství, a poukazuje na význam případné účasti třetích zemí na programech EU; zdůrazňuje, že k zajištění řádného a zamýšleného využívání finančních prostředků EU ve třetích zemích jsou zapotřebí spolehlivé mechanismy odpovědnosti, transparentnosti a monitorování; v této souvislosti vítá dohodu o účasti Spojeného království v programu Erasmus+ počínaje rokem 2027; domnívá se, že podmínění financování EU dosažením milníků pro jednotlivé země je účinným a vhodným nástrojem pro ochranu zájmů Unie; domnívá se, že financování EU poskytované třetím zemím by nemělo podléhat méně přísným podmínkám než financování poskytované členským státům; vyzývá k posílení schopnosti Unie mobilizovat mezinárodní partnerství založená na sdílených hodnotách a zájmech;
46. upozorňuje na to, že nezákonná, nevyprovokovaná a bezdůvodná útočná válka Ruska proti Ukrajině zásadně změnila bezpečnostní situaci EU; vyzdvihuje kritický význam Fondu pro vnitřní bezpečnost pro řešení sílících hrozeb, jako je zvýšená míra organizované trestné

činnosti s přeshraničním rozměrem a kyberkriminalita; vyzývá členské státy, aby zajistily nepřerušované a doplňkové investice do své obrany;

47. důrazně opakuje, že bezpodmínečně a plně podporuje Ukrajinu, která v boji proti ruské agresi bojuje za svobodu a demokracii, zatímco válka na její půdě vstupuje do pátého roku; odsuzuje obrovské ztráty na lidských životech a pustošivé hospodářské důsledky ruské války; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné vyvinout větší úsilí v oblasti financování na pokrytí naléhavých humanitárních potřeb, opravu kritické infrastruktury a posílení kapacit tras solidarity mezi EU a Ukrajinou, aby bylo možné zajistit základní dodávky; s potěšením bere na vědomí dohodu členských států, že v rámci posílené spolupráce poskytnou Ukrajině pomoc formou dvouleté půjčky ve výši 90 miliard EUR prostřednictvím společné výpůjčky a že na dobu neurčitou znehybní ruská aktiva až ve výši 210 miliard EUR, která byla v EU zmrazena na začátku války; zdůrazňuje, že je důležité zajistit odpovědnost za mezinárodní zločiny; trvá na tom, aby byl použit zvláštní nástroj „Nástroj pro půjčku na podporu Ukrajiny“;
48. trvá na tom, že fondy předvstupní pomoci jsou přínosné jak pro přistupující země, tak pro EU, protože vytváří větší stabilitu a podporují komplexní sbližování s EU, včetně hospodářské integrace, sociálních a environmentálních norem a sdílených demokratických hodnot; zdůrazňuje význam soustavné podpory kandidátských zemí při provádění nezbytných reforem souvisejících s přistoupením, zejména v oblasti právního státu, boje proti korupci, demokracie, hospodářské odolnosti a prevence a potírání hybridních hrozeb; zdůrazňuje, že rozpočet na rok 2027 by měl jakožto poslední rozpočet stávajícího VFR zajistit, aby nástroj předvstupní pomoci (NPP) III a podpora sousedství byly podmíněny dodržováním evropských hodnot, jako je právní stát, nezávislost soudnictví, demokratický proces, dodržování základních práv a dobré sousedské vztahy; zdůrazňuje, že je třeba důsledně uplatňovat podmínky zakotvené v dotyčných nástrojích; vítá provádění plánu růstu pro západní Balkán s cílem dále podpořit hospodářskou konvergenci zemí západního Balkánu s jednotným trhem EU prostřednictvím investic a růstu v tomto regionu; trvá na tom, že je třeba uvolnit nezbytné finanční prostředky na podporu procesu přistoupení Moldavska v souladu se závazkem EU k rozšíření a regionální stabilitě; zdůrazňuje význam Nástroje pro reformy a růst pro Moldavskou republiku a poukazuje na to, že je nezbytné zajistit dostatečné finanční zdroje pro jeho plné a včasné provádění; připomíná, že podpora gruzínské občanské společnosti by měla pokračovat bez ohledu na současné zmrazení finančních prostředků gruzínské vládě;
49. zdůrazňuje, že evropská politika sousedství, zejména Východní a Jižní partnerství, přispívá k dosažení celkového cíle, jímž je zvýšení stability, prosperity a odolnosti sousedů EU, a tak i k větší

bezpečnosti našeho kontinentu; zdůrazňuje proto, že je důležité navýšit prostředky v rozpočtových položkách pro Jižní a Východní sousedství s cílem podpořit politické, hospodářské a sociální reformy v těchto regionech, povzbudit mírové procesy a obnovu a poskytovat pomoc uprchlíkům, zejména zajištěním nepřetržitého, navýšeného a předvídatelného financování pro příslušné aktéry a průběžným prováděním na místě; vyzývá k cílenému a transparentnímu využívání finančních prostředků, v souladu s hodnotami EU a příslušnými předpisy, s přísnými podmínkami s cílem zajistit skutečný dopad, posílit regionální stabilitu a zabránit zneužívání finančních prostředků nebo zhoršování politické situace; zdůrazňuje, že je naléhavě třeba poskytnout dodatečnou humanitární a hospodářskou pomoc v Gaze, na Západním břehu Jordánu, v Jordánsku, Libanonu a Sýrii;

50. vyzývá k navýšení a zacílení finančních prostředků na podporu spolupráce se středoasijskými zeměmi vzhledem k jejich strategickému významu pro EU;
51. připomíná, že EU musí pokračovat v řešení globálních krizí a prostřednictvím svého programu humanitární pomoci pomáhat nejzranitelnějším populacím na celém světě a že si musí pomoci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa zachovat své globální postavení, aby mohla řešit celosvětové výzvy, prosazovat lidská práva, svobody a demokracii, podporovat budování kapacit organizací občanské společnosti a plnit své mezinárodní závazky v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, a to vše v rámci komplexního systému monitorování a kontroly; zdůrazňuje, že humanitární a rozvojová pomoc by měla sloužit naléhavým potřebám i dlouhodobým geopolitickým cílům a zároveň posilovat partnerství se zeměmi, které se zavázaly k reformám a stabilitě;

Průřezové záležitosti v rozpočtu na rok 2027

52. je velmi znepokojen velmi omezenou úrovní dostupných prostředků v rozpočtu na rok 2027, pokud jde o priority a rozpočtové potřeby Unie; v této souvislosti žádá, aby byly plně využity dostupné zrušené závazky, s cílem zajistit dostatečnou úroveň financování zaměřenou na účinné provádění programů a priorit;
53. zdůrazňuje, že splácení výpůjčních nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení je právním závazkem EU, a že se proto jedná o povinný výdaj; konstatuje, že dne 31. prosince 2026 vyprší lhůta pro platby členským státům v rámci NGEU; zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby provádění Nástroje pro oživení a odolnost mělo plný dopad tím, že budou upřednostňovány vyspělé a dobře rozvinuté projekty, které přispívají k odolnosti a strategické autonomii EU; dále konstatuje, že výpůjční náklady budou záviset na tempu vyplácení prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost v roce 2026

a na proměnlivých výnosech dluhopisů na trhu, a jsou proto ze své podstaty nepředvídatelné a kolísavé;

54. bere na vědomí prognózy Komise, že úrokové náklady by mohly v roce 2027 dosáhnout 10 miliard EUR, a tedy překročit finanční plán ve výši 4,98 miliardy EUR o více než 5 miliard EUR; je mimořádně znepokojen tím, že se tak rozpočet na rok 2027 dostane pod tlak; připomíná, že se Parlament, Komise a Rada shodly na tom, že výdaje na financování NGEU nesmí vést ke snížení počtu programů EU a jejich financování; je pevně rozhodnut zajistit, aby byly všechny programy řádně financovány a aby byla během ročního rozpočtového procesu zachována flexibilita rozpočtu a jeho schopnost reagovat; dále trvá na tom, že Komise musí během rozpočtového procesu včas poskytovat spolehlivé a přesné informace o výpůjčních nákladech NGEU, očekávaném vyplácení prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost i o nákladech na řízení likvidity a prostředcích získaných zrušením závazků; očekává, že Komise při předložení návrhu rozpočtu aktualizuje předpověď zrušených přidělů prostředků na závazky;
55. zdůrazňuje, že v rozpočtu na rok 2027 je důležité poskytnout dostatečné prostředky na platby; konstatuje, že plnění programů nabralo plné tempo a že platby v rámci programů rozvoje venkova dosáhly vrcholu, což v roce 2025 vedlo k mnohem vyšším potřebám v oblasti plateb, než se původně odhadovalo; připomíná, že díky několika změnám v právních předpisech, např. při revizi politiky soudržnosti v polovině období, bylo možné v rozpočtech na roky 2024–2026 předsunout platby; konstatuje však, že je stále nejisté, zda členské státy dokáží tyto nové možnosti skutečně využít; upozorňuje na to, že pokračuje trend rostoucí nepřesnosti platebních prognóz členských států; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala vývoj plateb a aby příslušné informace zavčas poskytovala Parlamentu, aby se zabránilo riziku zpoždování plateb;
56. se znepokojením bere na vědomí vysokou míru RAL kvůli očekávaným vysokým platebním příslibům z VFR 2021–2027 a předchozích VFR; vyzývá Komisi a členské státy, aby v roce 2027 povzbudily plnění všech programů EU, zejména aby urychlily vyvráté projekty a projekty, po nichž je poptávka, a snížily tak úroveň RAL, které by musely být přeneseny do příštího VFR; vyzývá Komisi, aby v posledním roce VFR zabránila snaze čerpat prostředky za každou cenu, včetně vyplácení prostředků na projekty s nízkou přidanou hodnotou, a zdůrazňuje, že úsilí o snížení RAL musí být plně v souladu se zásadami řádného finančního řízení; naléhavě vyzývá Komisi, aby zvýšila technickou pomoc a další opatření poskytovaná členským státům s cílem podpořit lepší čerpání finančních prostředků;
57. zdůrazňuje, že dostatečné vlastní zdroje jsou velmi důležité nejen kvůli splátkám výpůjčních nákladů NGEU, ale i proto, aby měla EU

zajištěné zdroje na pokrytí rostoucích investičních potřeb, jak zdůraznila Draghiho a Lettova a také Niinistöova zpráva³⁰ a na reakce na neočekávané události; opakuje, že jsou zapotřebí příjmy, které zajistí rozpočtovou a fiskální stabilitu a zároveň budou schopny reagovat na potřeby a priority Unie; je velmi znepokojen naprosto nedostatečným pokrokem při zavádění nových vlastních zdrojů v Radě; vyzývá Radu a členské státy, aby neprodleně přistoupily k zavedení nových vlastních zdrojů;

58. zdůrazňuje klíčovou úlohu subjektů a decentralizovaných agentur EU při dosahování priorit EU; zdůrazňuje, že účinné plnění programů, jakož i kvalitní právní předpisy a řádné provádění politik a programů EU, včetně řádného monitorování a prosazování, závisí na tom, zda budou mít subjekty a decentralizované agentury EU k dispozici adekvátní finanční prostředky a stavy zaměstnanců; žádá, aby rozpočet na rok 2027 poskytl finanční a lidské zdroje, které budou odrážet nové mandáty subjektů a agentur EU, a aby řešil nahromaděné nevyřízené platby z předchozích rozpočtů, zejména pokud jde o požadavky na kybernetickou bezpečnost stanovené v nařízení o kybernetické bezpečnosti orgánů EU³¹, které se zvýšily v důsledku inflace; připomíná své dlouhodobé stanovisko, že na nové úkoly a povinnosti musí být poskytnuty přiměřené nové zdroje;
59. zdůrazňuje, že je třeba trvalého úsilí o dosažení cílů týkajících se začleňování otázek klimatu a biologické rozmanitosti do rozpočtu Unie na rok 2027, jež byly stanoveny v interinstitucionální dohodě ze dne 16. prosince 2020, a výdajů z evropského nástroje na podporu oživení; připomíná, že zásada „významně nepoškozovat“ je začleněna do všech činností Unie prostřednictvím plnění rozpočtu, jak bylo dohodnuto v interinstitucionální dohodě;
60. zdůrazňuje, že jsou zapotřebí opatření, která by ve všech unijních programech financování i jejich prostřednictvím řešila při plnění jejích cílů genderové rozdíly a prosazovala rovné příležitosti; bere na vědomí, že Komise pracuje na metodě začleňování genderového hlediska do současného VFR;
61. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při posilování rámce Unie pro boj proti praní peněz a financování terorismu, včetně zřízení zvláštní agentury; připomíná, že účinné předcházení praní peněz a financování terorismu vyžaduje odpovídající rozpočtovou podporu pro monitorování, prosazování a spolupráci; vyzývá Komisi, aby zajistila, že finanční prostředky Unie nebudou přímo ani nepřímo

³⁰ Niinistö, S., Safer together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness, 2024.

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2023/2841 ze dne 13. prosince 2023, kterým se stanoví opatření k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie (Úř. věst. L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj>).

přesměrovány do subjektů, které podporují, usnadňují nebo kompenzují praní peněz nebo teroristickou činnost, nebo organizací, které mají vazby na extremistické či islamistické sítě, a aby financování okamžitě pozastavila, jakmile jsou tato rizika zjištěna;

62. domnívá se, že pro stabilitu Unie, dosažení pokroku a důvěru jejích občanů je zásadně důležité zajistit řádné využívání jejích finančních prostředků a přijmout veškerá opatření na ochranu finančních zájmů Unie; připomíná, že v souladu s finančním nařízením musí členské státy a Komise při plnění rozpočtu zajistit soulad s Listinou základních práv a dodržovat hodnoty EU zakotvené v článku 2 SEU, zejména úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin; vyzdvihuje zejména články 137, 138 a 158 finančního nařízení a připomíná, že Komise a členské státy jsou povinny z příjemců finančních prostředků EU vyloučit všechny osoby nebo subjekty, které byly pravomocně uznány vinnými ze spáchání teroristických trestných činů či teroristických aktivit, z podněcování, napomáhání a navádění k takovým trestným činům nebo z pokusu o jejich spáchání, z korupce, organizované trestné činnosti nebo z jiných závažných trestných činů;
63. zdůrazňuje zásadní úlohu Programu Unie pro boj proti podvodům, Úřadu evropského veřejného žalobce v úzké spolupráci s Evropským úřadem pro boj proti podvodům a dalšími příslušnými unijními a vnitrostátními orgány v boji proti přeshraničním podvodům a korupci a při zajišťování odpovědnosti za zneužívání finančních prostředků EU; zdůrazňuje, že je třeba zvýšit úsilí v boji proti podvodům jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států, a za tímto účelem zajistit odpovídající finanční a lidské zdroje pokrývající úplnou strukturu Unie pro boj proti podvodům; připomíná, že je důležité vyčlenit v rozpočtu na rok 2027 dostatečné finanční zdroje na Program Unie pro boj proti podvodům;
64. žádá Komisi, aby včas poskytovala aktuální informace o veškerém vývoji, který může ovlivnit celkovou úroveň dostupných prostředků, včetně těch, které se týkají zemědělských výdajů, předpokladů aktualizace platů, obsluhy dluhu v rámci nástroje NGEU a nákladů na řízení likvidity, zpětných toků finančních nástrojů, zrušených závazků nebo jakýchkoli jiných relevantních odhadů, jakož i finančních dopadů úvěrové podpory pro Ukrajinu;
65. trvá na plné transparentnosti a včasném a neomezeném přístupu ke všem rozpočtovým informacím a podkladovým dokumentům, včetně podrobných finančních údajů a podpůrných záznamů, aby Parlament mohl účinně vykonávat své rozpočtové výsady podle Smluv; zdůrazňuje, že Komise musí tento přístup poskytnout bez zbytečného odkladu nebo omezení, a připomíná, že poskytování úplné a přesné rozpočtové dokumentace je základním předpokladem demokratické odpovědnosti, řádného finančního řízení a řádného fungování

institucionální rovnováhy Unie;

66. očekává, že Komise řádně zohlední požadavky a priority vyjádřené Parlamentem v tomto usnesení a bude na ně urychleně reagovat; zdůrazňuje své odhodlání plně využívat rozpočtové nástroje, které má k dispozici;

◦

◦ ◦

67. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.